

Vraget ELLAN ved Gilleleje

**Position: WGS 84
56° 08,705' N. 12° 22,445' E.**

Nyt Vrag

I Oktober 2001 var der i efterretninger for søfarende en interessant oplysning om, at et skibsskrog var tabt ud for Nakkehoved Fyr i Øresund på 25 m vand. Ugen efter blev der så, af hensyn til efterforskningen, udstedt dykkeforbud på stedet. Først i Januar 2002 blev dette ophævet, men udover at der var tale om vraget af »Ellan«, var det sparsomt med oplysninger om, hvad det egentlig var for et skib, der var sunket.

I Påsken 2002 var vejret så medgørligt, at et dyk på vraget var en mulighed.

Historien

Dykket på Ellan var et af dem, hvor det er svært at få plads til at beskrive alle indtrykkene. I dagene efter forsøgte jeg at finde mere information om, hvad historien egentlig var bag Ellan's forlis. På en svensk hjemmeside for lystfiskere berettede Svenne Andersson en interessant historie om en svensker, som ikke havde råd til at istandsætte sit gamle træskib og derfor ville lave en kunstig fiskeplads, ligesom man ofte gør i udlandet. Ca. 1 km nord for Ven i Øresund skulle Ellan sænkes på en position, hvor der tidligere havde ligget et andet vrag (i artiklen kaldet murstensvraget?), der nu næsten var helt nedbrudt. Dette skulle samle torsk til lystfiskerne og samtidig være til gene for det ulovlige

trawlfiskeri, der skulle forgå i sundet (der stod ikke noget om, at dykkere også ville få glæde af det).

De svenske miljømyndigheder skulle have givet grønt lys og skibet være sænket i februar 2001. Jeg mailede Svenne Andersson, som oplyste, at vraget aldrig var blevet sænket, da miljømyndighederne i sidste ende havde afslået. Det blev betragtet som en ansøgning om at dumpe affald i Øresund.

Jeg kontaktede også det danske farvandsvæsen, der var behjælpelig med forlisdato (25. september 2001) samt kopi af en artikel fra Helsingborg dagblad (ukendt dato), der beskrev baggrund og historie. Desuden oplyste de, at der ikke var blevet sprængt i vraget. Jeg kontaktede Holms Varv i Råå (lige syd for Helsingborg i Sverige), der kunne oplyse, at bygningen af Ellan blev påbegyndt i 1941 og færdiggjort i 1942. Desuden blev det oplyst, at Ellan i starten var ejet af Gullhagens Bruk, og at hun siden 70'erne har sejlet i Norge. Ellan blev brugt som fragtskib, men det var ikke klart, hvad der blev fragtet. De sidste 10 år har hun så ligget i Råå havn. Det var planen at restaurere skibet, men der var ingen, som økonomisk ville støtte projektet.

Efter afslaget fra miljømyndighederne ville ejeren Bengt Holm fragte Ellan til Gilleleje for at få hende tætnet på beddingen der.

Under transporten i rimelig hårdt vejr, hvor pumperne kørte på fuld kraft, fossede vandet pludselig ind, og slæbebåden blev nødt til at kappe trosserne, og Ellan sank ca. 3-4 km ud for Gilleleje.

At vi under dykningen aldrig fandt nogen overbygning er ikke overraskende. Billede af Ellan i Råå havn viser klart, at der ganske enkelt ingen var.

Jeg kontaktede Bengt Holm for af den vej at skaffe nogle fotos af Ellan, og han var behjælpelig med fotos af Ellan fra tiden i aktiv tjeneste og umiddelbart før afskibningen fra Råå havn.

Ellan før afskibningen fra Råå havn. Hele overbygningen, master osv. er fjernet, for at Ellan kunne sænkes uden skade for miljøet. Den hvide navneplade i stævnen foran hullet i rælingen fandt vi ikke under dykket, men den er identisk med den, vi fandt i agterenden.

Fakta:

Navn: »Ellan«; længde ca. 30 m;
brede ca. 5 meter.

Position: WGS 84 - 56° 08,705 '
N. 12° 22,445 ' E.

Dybde:

Dæk 21 m.

Bund 24 m.

Bunden af forreste lastrum er
23,5 m.

Forlis dato: 25. september 2001.

